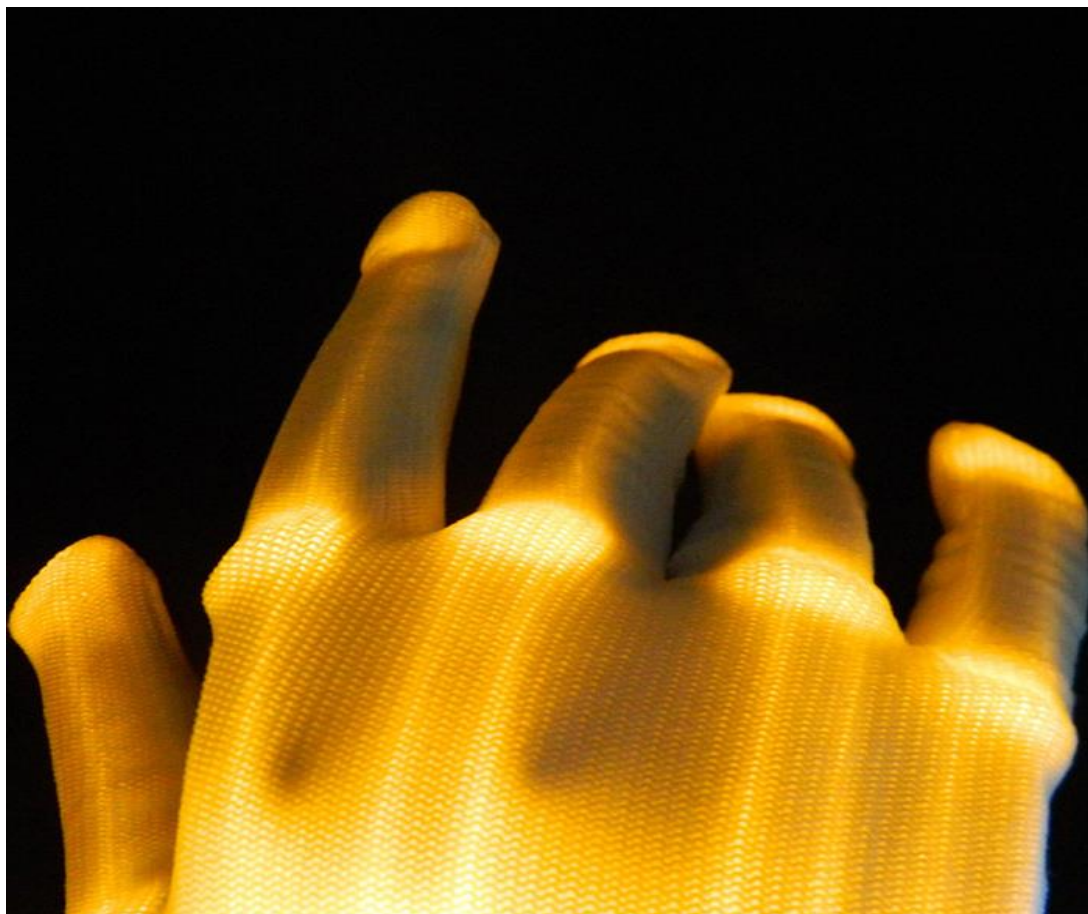

UDDANNELSESPROGRAM

INTERN MEDICIN: REUMATOLOGI

HOVEDUDDANNELSESFORLØB 8

ÅR	AFD./KLINIK	VARIGHED
1	VRR, RH/GLOSTRUP	12 MDR. SPECIALEDEL
2	MED.AFD. M, RH/GLOSTRUP	12 MDR., FÆLLEDEL
3	VRR, RH/FREDERIKSBERG	12 MDR. SPECIALEDEL
4	BBH, INST. FOR IDRÆTSMED. VRR, RH/BLEGDAMSVEJ	6 MDR. SPECIALEDEL 6 MDR. SPECIALEDEL
5	HOLBÆK, REUMATOLOGISK	12 MDR. SPECIALEDEL

1. INTRODUKTION

Kære uddannelsessøgende. Hjertelig tillykke med din uddannelsesstilling i hoveduddannelsen i Intern Medicin: Reumatologi.

Formålet med nærværende uddannelsesprogram er at beskrive, hvordan og hvor du erhverver de obligatoriske kompetencer, som er beskrevet i gældende målbeskrivelse for hoveduddannelse i Intern Medicin: Reumatologi.

Målbeskrivelsen findes bagerst i din uddannelsesmappe samt på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: <https://www.sst.dk/da/uddannelse/speciallaeger/maalbeskrivelser>

Porteføljen findes på Selskabets hjemmeside:
<http://www.danskreumatologiskselskab.dk/index.php?id=69>

2. PRÆSENTATION AF DE UDDANNELSESGIVENDE AFDELINGER OG KLINIKKER I DIT HOVEDUDDANNELSES FORLØB

Forud for hver ansættelse vil du få tilsendt en introduktion til afdelingen/klinikken, et introduktionsprogram samt dato for første samtale med din hovedvejleder; den såkaldte introduktionssamtale. Ved introduktionssamtalen med din nye hovedvejleder skal de overordnede retningslinjer i dette uddannelsesprogram gennemgås sammen med dig, og der skal lægges en konkret og individuelt tilpasset tidsplan for opnåelse af dine kompetencer og kommende samtaler med hovedvejlederen. Det forventes, at du og din hovedvejleder mødes regelmæssigt, og den uddannelsesansvarlige i klinikken skal holdes orienteret om forløbets gang.

Din uddannelse er et fælles ansvar. Det forventes derfor også, at du selv orienterer dig i- og bliver bekendt med målbeskrivelsen samt porteføljen og nærværende uddannelsesprogram. Oplever du på et givet tidspunkt, at der er misforhold mellem målbeskrivelsen og de faktiske muligheder i afdelingen/klinikken for at opnå de forventede og påkrævede kompetencer under ansættelsen, er det vigtigt, at du tager teten og gør opmærksom på det.

Nedenfor følger en kort præsentation af de uddannelsesgivende afdelinger og klinikker, som ser frem til at arbejde sammen med dig og uddanne dig gennem hoveduddannelsen.

VIDENCENTER FOR REUMATOLOGI OG RYGSYGDOMME RIGSHOSPITALET, GLOSTRUP

Videncenter for Reumatologi og Rygsygdomme (VRR) på Rigshospitalet, Glostrup, rummer tre lægelige specialer: reumatologi, ortopædkirurgi og neurokirurgi. Afdelingen er bygget op omkring tværfaglige patientforløb. Afdelingen består af 2 sengeafsnit (et reumatologisk og et kirurgisk), et reumatologisk daghospital, et rygseminar, et inflammatorisk ambulatorium med stor UL-funktion og et rygabulatorium, som er tværfagligt. De forskellige patientforløb inddrager læger fra alle tre lægelige specialer, plejepersonale, fysioterapi, ergoterapi og andre tværgående afdelinger/professioner i tæt samarbejde med primærsektoren.

Klinikken er landets største reumatologiske funktion og varetager elektiv og subakut udredning og behandling af reumatologiske patienter på hovedfunktionsniveau i planlægningsområde Syd, Region Hovedstaden samt varetager akut udredning og behandling hos indlæggelseskrævende patienter med reumatologiske problemstillinger for hele Region Hovedstaden. Klinikken er samtidig landets største rykirurgiske funktion og varetager udredning og behandling af patienter med degenerativ rygsygdom på højt specialiseret og regionsfunktionsniveau for hele Region Hovedstaden, og i et vist omfang for Region Sjælland.

Rigshospitalet, Glostrups drift varetages i et kirurgisk sengeafsnit med ca. 3000 udskrivninger årligt, et reumatologisk sengeafsnit med ca. 1250 udskrivninger årligt, et fælles ambulatorium med ca. 50.000 kontakter årligt og en operationsgang med ca. 2400 operationer årligt. Desuden foregår der en betydelig forskning. Aktuelt er der tilknyttet 2 professorer, og et større antal post doc og Ph.d.studerende indenfor såvel det læge- som sygeplejefaglige område.

Reservelægerne indgår i en 2-delt døgndækkende 10 skiftet tilstedeværelsesvagt med reumatologisk bagvagt i dagtid på hverdage og efterfølgende beredskabsvagt samt rykirurgisk bagvagt i tilstedeværelse til kl. 18;00 med efterfølgende rådighedsvagt fra hjemmet.

På Rigshospitalet, Glostrup, er der både introduktions- og hoveduddannelsesforløb indenfor reumatologi, og afdelingen deltager i studenterundervisningen ved medicinstudiet på Københavns Universitet. Klinikken rummer derfor helt unikke muligheder for læring som yngre læge, idet man til dagligt vil være omgivet af kollegaer med høj faglig ekspertise indenfor stort set alle facetter af specialet.

Vi tilbyder i relation til din uddannelse:

- Et multifacetteret læringsmiljø.
- En åben dør politik, hvor det er en forventning at søge råd og sparring.
- En mulighed for kontakt til- og inddragelse i Danmarks største klinisk integrerede forskningscenter.
- Et grundfæstet princip om, at "uddannelse ikke er noget man får, men noget man tager" og at "uddannelse er bedst, når man tager ansvar".
- Et prioriteret fokus på alle de 7 lægeroller med mulighed for evaluering.
- Et grundigt introduktionsprogram over 7 dage.

Vi forventer i relation til din uddannelse:

- At du er punktlig og flittig.
- At du har orden i dine uddannelsespapirer og anden dokumentation.
- At du er opsøgende.
- At du hele tiden søger at udvikle dine 7 lægeroller.
- At du benytter den faglige ekspertise, som du er omgivet af, f.eks. ved at spørge ved den mindste tvivl.
- At du gør dig umage med at formulere dine spørgsmål præcist med relevante præmisser.
- At du lærer at forstå den organisation, som du er ansat i.

For nærmere information se afdelingens hjemmeside på:

<https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/hovedorto/videncenter-for-reumatologi-og-rygsygdomme/kontakt/Sider/default.aspx>

MEDICINSK AFDELING M, RIGSHOSPITALET, GLOSTRUP

Medicinsk Afdeling i Glostrup består af 3 sektioner: Akutklinikken, Geriatrisk/Intern-medicinsk Sektion (M1), Kardiologisk Sektion (M2). Afdelingen råder over 4 stationære sengeafsnit og 3 ambulatorier. Se organisationsdiagram næste side. På lægesiden består medarbejderne i afdelingen af 1 ledende overlæge, 1 professor, 22 overlæger (10 vagtbærende), ca. 35 yngre læger fordelt på bl.a. hoveduddannelsesforløbs-, introduktionsstillinger og klinisk basisuddannelsesstillinger. Der er ansat omkring 350 medarbejdere i hele Medicinsk Afdeling. Hver af sektionerne har sektionsledelser, som består af overlæge/specialansvarlige overlæge og afdelingssygeplejersker. Sektionsledelserne tilrettelægger det daglige arbejde i den pågældende sektion og har det primære ansvar for patientbehandling og -pleje.

På uddannelsessiden har Medicinsk Afdeling:

- 10 kliniske basisforløb
- 10 (eller flere) 1-tårige introduktionsstillinger til de medicinske specialer, hvoraf de to er delte med Videncenter for Rygsygdomme og Reumatologi.
- 3 hoveduddannelsesforløb i intern medicin: reumatologi, delt med Videncenter for Rygsygdomme og Reumatologi (sideuddannelse).
- 2 hoveduddannelsesforløb i intern medicin: geriatri.
- 2 hoveduddannelsesforløb i intern medicin: kardiologi.
- 3 hoveduddannelsesforløb i almen medicin (1/2 års intern medicin).

Afdelingen deltager desuden i sideuddannelse til hoveduddannelse i klinisk fysiologi og nuklearmedicin.

Der er tre uddannelsesansvarlige overlæger i afdelingen: overlæge Sheraz Butt (intern medicin), overlæge Marianne Brahm (kardiologi) og overlæge Hanne Pedersen (geriatri).

For nærmere information henvises til afdelingens hjemmeside på:
<https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/uf/medicinsk-afdeling/Sider/default.aspx>

VIDENCENTER FOR REUMATOLOGI OG RYGSYGDOMME RH, FREDERIKSBERG

Afdelingen fusionerede den 1.januar 2016 med de øvrige reumatologiske afdelinger i Region Hovedstaden, og er nu samlet i Videncenter for Reumatologi og Rygsygdomme, Rigshospitalet med lokalfunktion på bl.a. Frederiksberg Hospital. Afdelingen har 12 overlæger (heraf 2 på deltid), 2 afdelingslæger og en række klassificerede uddannelsesstillinger: 6 i reumatologi der over de næste år reduceres til 4 og 1 i arbejdsmedicin, 1 introduktionsstilling i intern medicin.

Funktionsansvarlig overlæge er Jan Christensen og funktionsansvarlig afd.sygeplejerske Marianne Tørper. Uddannelsesansvarlig overlæge, ph.d. klinisk lektor Gina Kollerup.

Har du spørgsmål inden din ansættelse og arbejdstilrettelæggelse kan du kontakte afdelingen på telefon eller via e-mail til uddannelsesansvarlig overlæge Gina Kollerup: gina.birgitte.kollerup@regionh.dk. Øvrige kontaktoplysninger findes her:

<https://intranet.regionh.dk/rh/klinikker/hovedortocentret/videncenter-for-reumatologi-og-rygsygdomme/kontakt/Sider/kontakt-vrr-frederiksberg.aspx>

For nærmere information om afdelingen henvises til afdelingens hjemmeside på:
<https://intranet.regionh.dk/rh/klinikker/hovedortocentret/videncenter-for-reumatologi-og-rygsygdomme/Sider/default.aspx>

INSTITUT FOR IDRÆTSMEDICIN, BISPEBJERG HOSPITAL

Klinikken Institut for Idrætsmedicin har tilknyttet 8 overlæger og 1 læge i hoveduddannelse (2 hoveduddannelseslæger fra 2021). 6 sekretærer og 1 sekretærelev. 2-3 professorer og 20-30 forskningsaktive (ph.d., post doc. m.fl.) samt 4 bioanalytikere. I løbet af dine seks måneder i klinikken håber vi, at kunne give dig et godt indblik i de idrætsmedicinske problemstillinger. Vi arbejder med idrætsskader hos både motionister og eliten, vi arbejder med forebyggelse, giver information om at starte på motion samt ændringer i nuværende idrætsaktiviteter. Vi arbejder med motion som behandling af flere medicinske sygdomme. Vi modtager patienter fra hele landet og har derfor ofte en funktion af "second opinion", hvor patienterne tidligere er set af én eller flere speciallæger. Dette giver et interessant indblik i komplicerede sager og mere sjældent forekommende sygdomme og syndromer. Hvert konsultationsrum er udstyret med ultralydsapparat, og mange af konsultationerne suppleres med ultralydsundersøgelse. Vi tilbyder en grundlæggende introduktion til ultralyd og ultralydsundersøgelser. Arbejdsopgaverne inden for idrætsmedicin er ofte multidisciplinære, og vi har derfor et stort tværfagligt samarbejde med andre afdelinger. Vi arbejder tæt sammen med sportsfysioterapeuter, idrætsskirurger, radiologisk afd., klinisk nuklear fysiologisk afdeling, sportslungeafdelingen, sportshjerteafdelingen m.fl. I løbet af din ansættelse vil du derfor blive godt trænet i tværfagligt samarbejde.

I forhold til forskning har klinikken en betydelig aktivitet. Vi arbejder både med grundforskning og med klinisk forskning. Vi har forskningsansatte inden for mange retninger som læger, cand.scient. idræt, fysikere, nano-fysikere, biokemikere, humanbiologer m.fl. Der vil derfor altid være en fagperson at søge hjælp hos, hvis du skulle have en god idé til et projekt som kunne gennemføres i afdelingen. Klinikken lægger stor vægt på uddannelse og, at du vil få et udbytterigt ophold. Vi vurderer, at inden for vores speciale, så vil supervision være hjørnesteinen til at øge den faglige kompetence. Du vil derfor få tilbudt en "supervisor" hver dag. Supervisoren vil gennemgå dine patienter før og efter, at du har set dem i ambulatoriet. Dermed vil du på forhånd have en idé om, hvilken vej man skal gå med patienten, samt få fulgt op på de tiltag, som du har iværksat. Endelig vil denne "supervisor" også være til rådighed i løbet af dagen, såfremt du skulle have akutte spørgsmål eller behov for supervision. Supervisoren kan også bruges til at hjælpe med fokuserede emner eller procedurer, som du finder behov for i forbindelse med din uddannelsesplan, eller måtte have af generel interesse. For nærmere information henvises til hjemmesiderne:

<https://www.bispebjerghospital.dk/afdelinger-og-klinikker/institut-for-idraetsmedicin/Sider/default.aspx>

www.ismc.dk

VIDENCENTER FOR REUMATOLOGI OG RYGSYGDOMME RIGSHOSPITALET, BLEGDAMSVEJ

På Blegdamsvej beskæftiger vi os med diagnostik og behandling af en række specielle gigtssygdomme såsom:

- Svære inflammatoriske ledsygdomme, d.v.s. sygdomme hvor der indgår en betændelsesreaktion i leddene (undtagen bakterielle ledbetændelser). Disse omfatter blandt andet kronisk leddegigt (reumatoid artrit), psoriasisgigt og rygsøjlegigt (Bechterew's sygdom).
- Såkaldte autoimmune bindevævssygdomme, hvor immunforsvaret bliver "afsporet" og reagerer ved at angribe kroppens egne bestanddele. Disse omfatter blandt andet SLE (systemisk lupus), blodkarbetændelsessygdomme (vasculitis), sklerodermi, MCTD (mixed connective tissue disease), Sjögrens syndrom og muskelbetændelsessygdom (polymyositis).
- Sjældne medfødte sygdomme såsom Marfans syndrom, Ehlers-Danlos sygdom og lignende, hvor kroppens bindevæv er unormalt elastisk og eftergiveligt.

For nærmere information henvises til afdelingens hjemmeside på:

<https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/hovedorto/videncenter-for-reumatologi-og-rygsygdomme/ambulatorier/Sider/reumatologisk-ambulatorium.aspx>

MEDICINSK AFDELING, REUMATOLOGISK AFSNIT, HOLBÆK

Afdelingens placering i Region Sjælland og Holbæk Sygehus:

Reumatologisk afsnit på Holbæk Sygehus består af reumatologisk ambulatorium, osteoporoseklinikken og rygklinikken. Der er intet sengeafsnit. Reumatologisk afsnit

er en del af Medicinsk afdeling under ledelse af ledende overlæge Henrik Ancher Sørensen og oversygeplejerske Lene Guldager.

Specialeansvarlig overlæge:

Per Johansen

Øvrige lægestab:

Overlæge Thomas Adelsten (Uddannelsesansvarlig overlæge og lægelig souschef)

Overlæge Cristina Kummel

Overlæge Mohamad Hussein

Overlæge Holleh Borumandi

Professor Bo Abrahamsen (endokrinolog tilknyttet osteoporoseklinikken)

2-3 yngre læger i hoveduddannelsesforløb i reumatologi

0-2 yngre læger i hoveduddannelsesforløb i andet medicinsk subspeciale

0-2 yngre læge i introduktionsstilling

Øvrige personale:

Afdelingssygeplejerske Conny Hansen

Sygeplejerske Line Theilgaard Krogh (sygepleje souschef)

Sygeplejerske Anne Frederiksen (osteoporose sygeplejerske)

Sygeplejerske Jeanet Wesselhoff

Sygeplejerske Laila Kirchert

Sygeplejerske Kathrine Ravn

Sygeplejerske Susan Hansen

Sygeplejerske Anne Dorte Thorsen

Sekretær Lillian Majken Nielsen

Sekretær Karina Egebro

Sekretær Carina Brix Olsen

Sekretær Lotte Jensen

Sekretær Natasja Rasmussen

Fysioterapeut Ida Dybdahl Mathiesen, Rygklinikken

Fysioterapeut Erik Jessen, Rygklinikken

Fysioterapeut Lydia Sonnenburg, Rygklinikken

Afsnittets daglige funktioner:

Afsnittets optageområde svarer til det gamle Vestsjællands Amt, og der ses årligt ca. 1200 ny henviste og 20000 ambulante kontroller. Der er ca. 500 patienter i biologisk behandling

I ambulatoriet vurderes patienter indenfor følgende sygdomsgrupper:

- Reumatoid artrit, psoriasisartrit
- Inflammatoriske ledsygdomme i øvrigt (reaktiv artrit, artr. urica o.a.)
- Andre bindevævssygdomme
- Inflammatoriske rygsygdomme
- Degenerative og andre smertegivende tilstande i bevægeapparatet
- Osteoporose mhp specialiseret behandling

Patienterne vurderes primært mhp diagnose og specifik behandling, såvel medicinsk som kirurgisk. Der er intet træningstilbud, men hvis det skønnes relevant, kan patienterne henvises til f.eks. Skælskør Gigthospital.

Der er følgende interesseområder:

- Tidlig artrit klinik: Pt. henvises fra e.l. ud fra enkle kriterier og tilbydes hurtig tid indenfor 2 uger.
- Osteoporoseklinik: Pt. med lavenergifrakture (indlagte og skadestue) tilbydes udredning med blodprøver, DXA-skanning og vurdering af behandlingstilbud. Desuden fra e.l. vurderes ptt med indikation for PTH-behandling.
- Ultralydsskanning: Afdelingen råder over 7 UL-apparater. Der vil være rig mulighed for at oparbejde en god UL-rutine, herunder supervision.

Sygeplejerskerne

- varetager infusion af biologisk behandling, parenterale bisfosfonater
- instruerer i selvinjektion
- informerer generelt omkring sygdom og behandling
- indtaster data til Danbio og andre registreringssystemer.

Rygfysioterapeuter

- Varetager udredning af patienter med cervikal- og/eller lumbal problematik med og uden udstråling.
- Behandlingstilbuddet består i udredning, træningsvejledning og i nogle tilfælde superviseret holdtræning
- Patienter kan viderehenvises fra Rygklinikken til kommunalt tilbud, smerteklinik, arbejdsmedicinsk eller rygkirurgisk vurdering.

Generelt arbejdsprogram:

0810-0900 Morgenkonference i Medicinsk afdeling, inkl. undervisning.

0900-1200 Ambulatorium

0900-1000 Tilsyn på ADE og evt andre afdelinger

1200-1300 Frokost, konference, afdelingsmøder o.a.

1300-1430 Ambulatorium

1430-1524 Administrative opgaver, evt tilsyn og andet forefaldende.

Lægelige vagtopgaver:

Vagtarbejdet fungerer på tværs af den organisatoriske specialeopdeling, således at man har vagtforpligtigelse på hele den medicinske afdeling med 165 sengepladser. Vagtstrukturen er 3 laget (forvagt, mellemvagt og bagvagt). Bagvagten har vagt fra bolig efter kl21. Der er suppleret med ekstra sen-vagter til kl 21, i weekender og på helligdage til kl. 17. Vagtskifte kl 9 weekender, søn- og helligdage.

Vagtskema:

Der er pr 1/10-2017 indført rulleskema for hhv. forvagt/mellemvagtlaget og bagvagtlaget. Ud fra dette skema udarbejdes et skema for den reumatologiske funktion.

1. arbejdsdag i afsnittet introduceres ved seniorlæge, sygeplejerske og sekretær. Alle læger har sin egen posthylde til journaler og post.

Uddannelse:

Afdelingen modtager lægestuderende, sygeplejestuderende, sekretærelever, KBU-læger og læger i uddannelsesstilling i reumatologi.

Der er Journal Club hver anden uge for lægerne i afdelingen samt fællesundervisning for alle faggrupper 1 x pr måned som går på skift mellem faggrupperne.

Der igangværende forskning både inden for reumatologi og osteoporose.

For nærmere information om afdelingen henvises til afdelingens hjemmeside på:

<http://www.regionsjaelland.dk/sundhed/geo/holbaeksygehus/afdelinger/medicinsk-afdeling/Reumatologi/Sider/Reumatologiklinikken.aspx>

3. LÆRINGS- OG EVALUERINGSSTRATEGIER

3.1 OVERORDNEDE RAMMER

Hoveduddannelsen i Intern Medicin: Reumatologi varer 5 år. Som bekendt omfatter det samlede forløb ophold på flere uddannelsesgivende afdelinger og klinikker. De kompetencer, der hører til den fælles grunduddannelse i de intern medicinske specialer, og dermed også intern medicin: reumatologi, er beskrevet i Sundhedsstyrelsens målbeskrivelse for Intern Medicin: Reumatologi 2013. Der er anført en række kompetencer, der relaterer sig til rollerne som medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, leder/administrator, sundhedsfremmer, akademiker og professionel. Målbeskrivelsen giver grundlaget for indholdet i uddannelsen, og danner sammen med dette uddannelsesprogram og porteføljen basis for din individuelle uddannelsesplan. Retsgrundlaget for dig som uddannelsessøgende, og for det uddannelsesgivende hospital, fremgår af Bekendtgørelse nr. 1257 af 25/10/2007 om Uddannelse af Speciallæger (www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=105100).

Jf. Sundhedsstyrelsens gældende dimensioneringsplan er der i alt 8 hoveduddannelsesforløb i Intern Medicin: Reumatologi i Videreuddannelsesregion Øst. Fælles for de 8 forløb er en opbygning som tilsigter en bred reumatologisk uddannelse, der inkluderer aspekter fra alle dele af reumatologien. Derfor indeholder dit og de øvrige forløb både ophold på Videntcenter for Reumatologi og Rygsygdomme, Blegdamsvejmatiklen, hvor de sjældnere inflammatoriske sygdomme er samlet, samt et ophold i enten speciallægepraksis eller på Institut For Idrætsmedicin, hvor den store gruppe af patienter med lidelser i bevægeapparatet håndteres. Det første år af hoveduddannelsen er tænkt som et år, hvor der lægges vægt på den reumatologiske del af uddannelsen, mens andet eller tredje år primært fokuseres på den fælles, brede internmedicinske grunduddannelse. Det skal dog pointeres at tilegnelsen af såvel de specialespecifikke kompetencer, såvel som de fælles intern medicinske kompetencer tænkes bredt ud over hele hoveduddannelsesforløbet.

Målbeskrivelse, uddannelsesprogram, portefølje og uddannelsesplan

Målbeskrivelsen

Målbeskrivelsen for Intern Medicin: Reumatologi anfører de minimumskompetencer som skal opnås for at blive speciallæge i Intern Medicin: Reumatologi. I målbeskrivelsen er der ligeledes anført konkrete strategier for læring og evaluering. Målbeskrivelsen, uddannelsesprogrammet og porteføljen danner grundlag for udarbejdelsen af den individuelle **uddannelsesplan**, som skal udarbejdes i forbindelse med hvert uddannelseselement i din hoveduddannelse.

Uddannelsesprogrammet

Uddannelsesprogrammet, som du sidder med her, er en beskrivelse af uddannelsesforløbet i dit hoveduddannelsesforløb. Her omsættes målbeskrivelsen ved at uddelegere målbeskrivelsens kompetencer til de enkelte uddannelsessteder i dit hoveduddannelsesforløb. Eller sagt på anden vis, så anviser uddannelsesprogrammet konkret, hvor og hvordan du skal tilegne dig de påkrævede kompetencer fra målbeskrivelsen gennem de næste 5 års ansættelser.

Porteføljen

Porteføljen er et redskab til at kunne vurdere og dokumentere dine erhvervede kompetencer samt ydermere et redskab til at dokumentere progressionen i din læring. Porteføljen indeholder uddannelsesplan, bevis for gennemførte kurser, logbog (liste over de kompetencer der skal evalueres), tjekliste og registrering af andre aktiviteter. Porteføljen vil efterhånden komme til at indeholde optegnelser over dine erhvervede kompetencer gennem hele speciallægeuddannelsen, og den skal være det styrende redskab i den videre plan for kompetenceopfyldelse. Du og din hovedvejleder skal i fællesskab gennemgå porteføljens optegnelser med henblik på udvikling og vurdering af kompetencer.

Uddannelsesplanen

Uddannelsesplanen er den konkrete, individuelle udmøntning af nærværende uddannelsesprogram. På det enkelte ansættelsessted skal der udarbejdes en individuel uddannelsesplan i et samarbejde mellem dig og din hovedvejleder.

3.2 KOMPETENCEUDVIKLING

Dette afsnit beskriver, hvordan din kompetenceudvikling forløber under dine ansættelser. Det er fastlagt på forhånd i hvilket uddannelseselement de forskellige kompetencer skal evalueres. For yderligere information om dette henvises til oversigten i punkt 4 nedenstående. Den kliniske oplæring i dagligdagen foregår ved refleksion, skabt gennem instruktion og supervision fra kolleger samt gennem faglige diskussioner ved konferencer og ved en række planlagte undervisningsseancer i afdelingen. Din kompetenceudvikling understøttes endvidere gennem jævnlige møder mellem dig og din hovedvejleder. I skal som minimum holde møde ved ansættelsens start samt hver tredje måned efterfølgende. Ved det første møde skal du sammen med din hovedvejleder gennemgå målbeskrivelsen og uddannelsesprogrammet. Hovedvejlederen skal desuden hjælpe dig med at udarbejde en personlig uddannelsesplan. I fællesskab afklarer I, hvad du allerede kan, og på hvilke områder du har specielle uddannelsesbehov. Det afklares også, om du har specielle interesser, og om disse kan indfries under ansættelsen.

Porteføljen

Som omtalt ovenstående er porteføljen et værktøj til kompetenceudvikling. Du er i høj grad medansvarlig for at sikre den løbende kompetenceudvikling under din ansættelse. Du skal huske på at sikre en jævn, fortløbende kompetenceudvikling, så du ikke skal nå at lære og dokumentere alle de anførte kompetencer i sidste øjeblik under uddannelseselementerne. Af uddannelsesprogrammet fremgår alle kompetencerne som sagt. Det er en fordel at indpasse træning samt dokumentationen af tilegnede kompetencer i sammenhæng med den kliniske hverdag. Derved styrkes mulighed for daglig fokusering på lærings- og evalueringspunkter. Den samlede vurdering af din uddannelse vil blive baseret på en dokumentation af de beskrevne kompetencer samt på indholdet af de samtaler, som du løbende skal have med din hovedvejleder, og vurderingen vil bl.a. fokusere på den refleksion og den faglige progression, som kan aflæses i din portefølje, herunder den individuelle uddannelsesplan.

Den individuelle uddannelsesplan

Uddannelsesplanen er et påkrævet og obligatorisk redskab til at systematisere og effektivisere din kompetenceudvikling. Ved hvert vejledermøde skal du og din hovedvejleder lægge en plan frem til næste samtale. Sammen fokuserer og prioriterer I dine læringsmål, og I udarbejder separate uddannelsesplaner for de enkelte mål og fastsætter en tidsfrist for opnåelse af målene. Før dit næste møde med din hovedvejleder skal du udarbejde en kort skriftlig disposition over din læring med kommentarer til læringsprocessen samt de specifikke kompetencer, du har arbejdet med, og vi anbefaler, at du udarbejder et oplæg til din Uddannelsesplan for de efterfølgende tre måneder. Ved mødet drøftes dit oplæg med hovedvejlederen. Du finder skabelonen til brug for udarbejdelse af uddannelsesplanen i porteføljen.

Planlægning er vigtig, hvis målene skal nås inden for den afsatte tid. Ved hovedvejledermøderne fører I kontrol med, at kurser og kompetencevurderinger finder sted i henhold til uddannelsesplanen. Uddannelsessøgendes kompetenceudvikling foregår i forskelligt tempo, og de enkelte mål vil nås meget individuelt, afhængig af den enkeltes arbejdsopgaver. Men det er vigtigt at holde sig målene for øje og komme i gang med de forskellige opgaver i god tid. Din hovedvejleder skal hjælpe dig med at overholde deadlines og tids- og handlingsplaner, bl.a. ved at følge op på dem, men det skal pointeres, at du selv er ansvarlig for progressionen i din professionelle udvikling, som løbende vurderes af din hovedvejleder.

Logbog

I porteføljen finder du logbogen. Logbogen indeholder de kompetencer, som skal erhverves under hoveduddannelsen. Modsat tidligere er logbogen nu elektronisk og tilgås via www.logbog.net.dk. Det betyder også, at målbeskrivelsens kompetencer samt attestation for tid for hvert enkelt uddannelseselement skal attesteres her. Det er også fra logbog.net, at du mod afslutning af hoveduddannelsen ansøger Styrelsen for Patientsikkerhed om speciallægeanerkendelse. Du kan søge om speciallægeanerkendelse, når alle kompetencer i logbogen er godkendt, dog tidligst tre måneder før uddannelsen forventes afsluttet.

Kurser

Hoveduddannelsen indeholder såvel generelle, obligatoriske kurser (SOL 1, 2 og 3), såvel som specialespecifikke kurser samt fælles intern medicinske kurser. Kurserne ligger spredt ud over alle fem uddannelsesår. Du kan læse mere om indhold og

tidspunkt på www.danskreumatologiskselskab.dk og Sundhedsstyrelsens hjemmeside (www.sst.dk/da/uddannelse/speciallaeger) samt i målbeskrivelsen.

Forskningstræningsmodul

Forskningstræning er obligatorisk for alle HU-læger, medmindre du har søgt om- og fået merit herfor på Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse ØST. I løbet af det første år på hoveduddannelsen gennemgår du og din hovedvejleder de formelle krav til gennemførelse og evaluering af forskningstræningen (for nærmere information herom se <https://www.sst.dk/da/uddannelse/speciallaeger/forsknings-traeningsmodul>). I gennemgangen indgår der overvejelse af en konkret plan for de obligatoriske kurser og andre kurser, for eksempel de specialespecifikke kurser samt plan for den praktiske gennemførelse af forskningstræningen.

Da det ikke kan forventes, at alle hoveduddannelseslæger allerede på uddannelsens første år har et konkret forskningsmæssigt interesseområde, kan hovedvejlederen være behjælpelig med at skabe kontakt til de forskningsansvarlige overlæger, som er tilknyttet de pågældende afdelinger i hoveduddannelsesforløbet, og som kan bistå med at facilitere dit emnevalg. Det forventes, at den uddannelsessøgende senest inden for de sidste seks måneder af førsteåret har valgt emne.

Opfordringen er derfor, at du som ny HU-læge, allerede tidligt i dit forløb, tager kontakt til den afdeling, hvor den praktiske del af forskningstræningen forventes at foregå. Dette med henblik på at påbegynde protokoludformning relativt hurtigt. Erfaringen siger, at det giver større engagement, aktivt og målrettet valg af interessant emne, og det understøtter er godt udbytte af forskningstræningskurserne.

Evaluering af forskningstræningen foregår dels lokalt, og dels ved en posterpræsentation på dit fjerde eller femte uddannelsesår, i forbindelse med forårsmødet i Dansk Reumatologisk Selskab. Mødet ligger altid 1-2 uger efter påske. For nærmere dato se selskabets hjemmeside: <http://www.danskreumatologiskselskab.dk/>

3.3 EVALUERING AF DEN UDDANNELSESSØGENDE

I målbeskrivelsen for hoveduddannelsen samt porteføljen bagerst i Uddannelsesmappen kan du læse om de specifikke evalueringsmetoder, som anvendes i forbindelse med vurderingen af de konkrete kompetencer. I porteføljen kan du også finde de relevante skemaer, som benyttes i forbindelse med evalueringen. Skemaerne findes ligeledes elektronisk under fanen *Specialespecifikke filer* i Logbog.net.

3.4 EVALUERING AF DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE

Det er væsentlig for den fortsatte styrkelse af den lægelige videreuddannelse, og kvaliteten i hoveduddannelsen, at du evaluerer din uddannelse. Du skal derfor huske at evaluere alle de uddannelsessteder, som du kommer omkring i din hoveduddannelse. Dette gælder alle ansættelser af mere end 3 måneders varighed. Evalueringen foregår elektronisk via www.evaluer.dk, og du vil få tilsendt oplysning til din mail fra systemet, når den konkrete evaluering for hvert enkelt ansættelse skal laves. Besvarelsen er anonym, og tilbagemeldingen er vigtig for den uddannelsesansvarlige overlæge/tutor, samt specialets uddannelsesråd, den

postgraduate kliniske lektor samt Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse, som er forpligtet til at følge med i evalueringerne af de uddannelsesgivende afdelinger og klinikker. Formålet er at indsamle empiriske data ifht., hvad der fungerer godt, udbredelse af best practice samt at få viden om, hvor og hvordan uddannelsesniveaueventuelt kan højnes hos de uddannelsesgivende.

Inspektorordningen

Formålet med inspektorordningen er at medvirke til at sikre den lægelige videreuddannelse blandt andet via formidling af gode (og mindre gode) erfaringer og råd, ændringer af rutiner og uddannelsesmiljø, samt gennem monitorering af uddannelseskvaliteten på den enkelte afdeling.

Ordningen er beskrevet i nærmere detaljer på Sundhedsstyrelsens hjemmeside (<https://www.sst.dk/da/uddannelse/laeger-og-tandlaegers-videreuddannelse-inspektorordning>), men baserer sig væsentligst på en struktureret evaluering sammensat af en skriftlig rapport fra den enkelte afdeling, et besøg i afdelingen samt en inspektorrapport. En kort beskrivelse af forløbet for en given afdeling er som følger:

Forud for besøget udfærdiger afdelingen en selvevalueringsrapport med en analyse af uddannelsesfunktionen og -miljøet på afdelingen på et selvevalueringskema.

På baggrund af rapporten gennemfører inspektorerne kvalitative interviews med relevante personalegrupper. Inspektorerne analyserer samtidig afdelingens rutiner og procedurer med relevans for dens uddannelsesfunktion og -miljø, og udarbejder på denne baggrund en samlet inspektorrapport.

Samtidig med rapporten udfærdiger inspektorerne en aftale om indsatsområder på et aftaleskema, som forelægges afdelingen til godkendelse og underskrift. Aftalen omfatter løsningsforslag til udvikling og forbedring af uddannelsesfunktion og -miljø med angivelse af handlingsplan og tidshorisont.

4. FORDELINGEN AF MÅLBESKRIVELSENS KOMPETENCER PÅ DE UDDANNELSESGIVENDE ENHEDER

I nedenstående skemaer opstilles samtlige af målbeskrivelsens kompetencer, som du skal erhverve dig i løbet af dit hoveduddannelsesforløb.

Specialets uddannelsesråd og de uddannelsesgivende afdelinger og klinikker i dit forløb har drøftet og godkendt fordelingen af kompetencerne. Dette er gjort med henblik på at opnå det mest hensigtsmæssige forløb i din uddannelse. Valget er markeret ved et kryds ud for kompetence og uddannelsesår.

Alle opnåede kompetencer godkendes ved vejlederes attestations af kompetencen i logbog.net, ligesom du skal have udfyldt en attestations for tid ved afslutningen af hver enkelt ansættelse/uddannelseselement i logbog.net. Såfremt du, vejleder eller den uddannelsesansvarlige overlæge/tutor måtte blive i tvivl om dette, kan I rette henvendelse til Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse ØST, hvor logbog.net er forankret. Se: www.laegeuddannelsen.dk

HOVEDUDDANNELSESFORLØB 8

Uddannelsesår	Ansættelsessted
1. år	VRR, RH/Glostrup
2. år	Medicinsk Afd.M, RH/Glostrup
3. år	VRR, RH/Frederiksberg
4. år	BBH, Inst. for Idrætsmedicin, 6 mdr. VRR, RH/Blegdamsvej, 6 mdr.
5. år	Reumatologisk, Holbæk

OBLIGATORISKE SPECIALESPECIFIKKE KOMPETENCER

(NUMMERERING SVARER TIL MÅLBESKRIVELSEN)

Nr.	KOMPETENCE	1.ÅR	2.ÅR	3.ÅR	4.ÅR A	4.ÅR B	5.ÅR
1	Udføre regional ledundersøgelse				x		
2	Udføre global ledundersøgelse	x					
3	Ledpunktur og ledinjektion	x					
4	Udføre ultralydsundersøgelse	x					
5	Udføre rygundersøgelse	x					
6	Ordinere relevante billeddiagnostiske undersøgelser				x		
7	Monoartrit			x			
8	Oligo-/polyartrit			x			
9	Systemiske bindevævssygdom og vaskulit					x	
10	Osteoartrose				x		
11	Metabolisk knoglesygdom			x			
12	Nakke,-ryg- og bækkensmerter			x			
13	Smertetilstande						x
14	Reumatologiske rehabiliteringsforløb					x	x
15	Socialmedicinske problemer					x	x
16	Patientinformation						x
17	Arbejde i team			x			
18	Samarbejde med andre afdelinger					x	
19	Effektiv anvendelse af ressourcer og oplæring af andre						x
20	Sundhedsfremme			x			
21	Uhensigtsmæssige patientforløb	x					
22	Afslutte patientforløb						x

23	Afgrænsning af udrednings-og behandlingsbehov				x		
24	Professionel						x
	Reumatologisk 360 graders evaluering	x					x
	Generel vurdering	x	x	x	x	x	x

OBLIGATORISKE KOMPETENCER I DEN FÆLLES MEDICINSKE GRUNDUDDANNELSE
(nummereringen af kompetencerne svarer til den anvendte i målbeskrivelsen)

<u>Nr.</u>	<u>KOMPETENCE</u>	<u>1.ÅR</u>	<u>2.ÅR</u>	<u>3.ÅR</u>	<u>4.ÅR</u> <u>A</u>	<u>4.ÅR</u> <u>B</u>	<u>5.ÅR</u>
FIM1	Varetage diagnostik, behandling, profylakse af de almindelige medicinske sygdomsmanifestationer, herunder kunne afgøre om patienten skal henvises til andet speciale. OBS: FIM 1.3 <i>Bevægeapparatets smerter, FIM 1.4 Feber og FIM 1.12 Det abnorme blodbillede fremover skal læres på reumatologisk afdeling. Se FIM1 Underskema nedenfor</i>	(x)	x			(x)	(x)
FIM2	Varetage god kommunikation		x				
FIM3	Samarbejde med andre personalegrupper, patienter og pårørende		x				
FIM4	Agere professionelt		x				
FIM5	Lede og organisere		x				
FIM6	Gennemføre stuegang		x				
FIM7	Varetage ambulatoriefunktion		x				
FIM8	Sikre den gode udskrivelse		x				
FIM9	Udviser vilje og evne til kontinuerligt at opsøge ny viden, vurdere og udvikle egen ekspertise samt bidrage til udvikling af andre og faget generelt.		x				

FIM1 dækker 14 forskellige sygdomsmanifestationer. Kompetencerne for hver enkelt manifestation skal opnås ved udfyldelse af kompetencekort, som findes i Porteføljen (Den fælles intern medicinske grunduddannelse samt i Logbog.net).

Nr.	<i>FIM 1 UNDERSKEMA</i>	<u>1.ÅR</u>	<u>2.ÅR</u>	<u>3.ÅR</u>	<u>4.ÅR</u> <u>A</u>	<u>4.ÅR</u> <u>B</u>	<u>5.ÅR</u>
1.1	Brystsmerter		x				
1.2	Åndenød		x				
1.3	Bevægeapparatets smerter	x					
1.4	Feber					x	
1.5	Vægttab		x				
1.6	Fald og svimmelhed		x				
1.7	Ødemer		x				
1.8	Mavesmerter og afføringsforstyrrelser		x				
1.9	Den terminale patient		x				
1.10	Bevidsthedspåvirkning og/eller fokale neurologiske udfald		x				
1.11	Væske- og elektrolytforstyrrelse		x				
1.12	Det abnorme blodbillede						x
1.13	Forgiftningsspatienten		x				
1.14	Den chokerede patient		x				

Nr.	<i>Forskningstræning</i>	<u>1.ÅR</u>	<u>2.ÅR</u>	<u>3.ÅR</u>	<u>4.ÅR</u> <u>A</u>	<u>4.ÅR</u> <u>B</u>	<u>5.ÅR</u>
1	Gennemgang af formelle krav til gennemførelse af forskningstræningen og valg af emne	x		x			
2	Plan for forskningstræning	x		x			
3	Gennemførelse af forskningstræningen	x		x	x	x	
4	Evaluering				x	x	x